

Nezbylo proto, nežli nař. rozhodnutí, pokud ukládá stěžující si straně úrok z prodlení z dodatečně předepsaného pojistného, zrušiti pro nezákonnost.

Č. 10.932.

Váleční poškození: * Ustanovení § 28 odst. 4 zák. o požitcích válečných poškozenců č. 142/1920 Sb. ve znění zák. č. 133/1930 Sb. nezakládá nároku na mimořádnou přihlášku o důchod pro sirotky.

(Nález ze dne 13. prosince 1933 č. 21.039.)

Věc: Rozalie P. i jako mateřská poručnice nezl. dětí Eleméra, Valerie a Tibora Juraje P. v Berehově proti ministerstvu sociální péče o sirotčí důchod.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Podáním z 2. října 1930 žádala Rozalie P. u úřadu pro péči o válečné poškozence pro Podk. Rus o přiznání důchodu vdovského a sirotčího pro sebe a tři děti po Eleméru P. a doložila, že se po smrti svého manžela, který zemřel 25. ledna 1920, ucházela o přiznání důchodu, předložila tehdejšímu vojenskému referentu V. žádost s přílohami, uvedla osudy této žádosti a žádala, aby bylo v její záležitosti konečně něco zařízeno.

Výměrem z 15. září 1931 sdělil úřad pro péči o válečné poškozence pro Podk. Rus Rozalii P., že min. soc. péče výnosem ze 7. září 1931 nepovolilo dodatečnou přihlášku o důchod sirotčí podle zák. č. 133/30 Sb., poněvadž nejsou splněny příslušné podmínky.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané uvážil nss takto:

Nař. rozhodnutí je výrokem podle § 28 odst. 4 zák. č. 142/20 Sb. ve znění zák. č. 133/30 Sb. Předpis ten stanoví, že min. soc. péče výjimečně může povolit ještě mimořádnou přihlášku o důchod pro sirotky, jejichž zákonný zástupce nárok jejich na důchod v řádné lhůtě neohlásil, pokud v době této mimořádné přihlášky nepřekročili 18. rok věku, a je-li nesporně prokázáno, že smrt nebo neznámá otce dětí nastala za okolností uvedených v § 1 lit. a) odst. 1—3 zák. č. 199/19 Sb.

Zákonem č. 133/30 Sb. bylo ustanovení to zařaděno do § 28 zák. č. 142/20 Sb. jako jeho odst. 4, a tvoří s ním nyní organickou součást tohoto zákona. Dlužno je proto vykládati v souvislosti s celou jeho strukturou. A tu nss dospěl k závěru, že zákonodárce tam, kde chtěl v zákonech o péči o válečné poškozence válečným poškozencům nebo jejich příslušníkům přiznati nárok, užívá přesné a jasné dikce, nenechávající žádné pochybnosti o tom, že se nárok přiznává. Tak je tomu v § 8, kde se praví: »vzniká nárok«, v § 10, kde uvedeno: »invalidovi přísluší příplatek«, dále v §§ 11, 14, 1. odst., 15, 19, 20, 21, 25, 28 a 29 cit. zák., kde užívá se výrazů »nárok«, »přísluší« a »uplatnění nároků«. Naproti tomu v případech, v nichž zákonodárce udělil jen min. zmocnění nebo možnost k určitému opatření na prospěch určitých osob, vědomě nechtěl straně přiznati a nepřiznal subj. právní nárok, nýbrž právě dal min. jen možnost a právo, aby v jednotlivých případech postupovalo

podle volného uvážení. Tak je tomu na př. v ustanovení §§ 9, 14 posl. odst., 16, 20, 2. odst., § 32. Ustanovením tohoto druhu je i předpis v nař. rozhodnutí citovaný, jímž se výjimkou ze striktních předpisů 1. a 2. odst. § 28 zák. č. 142/20 Sb. dává min. nová možnost (srov. § 2 zák. č. 146/23 Sb.) povolit dodatečnou přihlášku o důchod v případech tam uvedených. Tento předpis není však základem subj. právního nároku st-lů. Neboť nemluví se v něm o nároku či právu strany, nýbrž stanoví se jím pouze, že min. soc. péče může výjimečně ještě povolit i po uplynutí řádné lhůty mimořádnou přihlášku, jsou-li dány skutečnosti v ustanovení tom uvedené.

Nepovolil-li žal. úřad tuto mimořádnou přihlášku, na niž strana nároku nemá, pak nemohlo býti subj. práv st-lky, resp. jejích dětí, zasaženo ani tím, že žal. úřad neopatřil výrok svůj důvody. Na tom nic nemění, že povolení mimořádné přihlášky je závislo na určitých předpokladech, neboť jimi bylo jen právo žal. min. povolit dodatečnou přihlášku omezeno na případy, předpokladům zákona odpovídající, nebyl tím však založen právní nárok žadatelů ani na to, aby jim bylo sděleno, které předpoklady nepovažuje min. za splněny, by se mohli novou doplněnou žádostí ucházeti o povolení mimořádné přihlášky.

Č. 10.933.

Školství: * Nejvyšší počet členů-zástupců škol v místní školní radě, stanovený v odst. 2 § 20 zák. č. 292/1920 Sb., platí jen pro případy, kdy jde o školy téhož vyučovacího jazyka.

(Nález ze dne 13. prosince 1933 č. 21.198.)

Věc: J. B. v O. (adv. Dr. Bedř. Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty o členství v místní školní radě.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Podle usnesení měst. zastupitelstva v O., schváleného měst. škol. výborem v O., byla zřízena pro obvod české obecné školy a německé obecné školy v N. zvláštní společná míst. škol. rada. Předseda měst. škol. výboru vybil proto výnosem z 9. října 1929 Františka K., řídícího učitele české obecné školy v N., jako nejstaršího správce školy, aby provedl volbu dvou zástupců učitelstva pro míst. škol. radu podle § 20 zák. z 9. dubna 1920 č. 292 Sb. a § 6 vl. nař. ze 6. listopadu 1920 č. 605 Sb. a to ve společné konferenci. Při společné konferenci učitelstva české školy obecné a německé školy obecné v N., konané dne 21. října 1929 za přítomnosti 3 učitelů školy české a st-le jako správce školy německé, přikročeno k volbě 2 zástupců učitelstva do míst. škol. rady. St-l žádal, aby ve smyslu ustanovení § 20 zák. č. 292/20 byla provedena volba ve společné poradě, ale odděleně podle národnosti. Předsedající František K. poukázal na to, že provedení volby odděleně podle národnosti by nemělo podkladu v § 20 cit. zák. a že dá proto provést volbu neodděleně. St-l pak prohlásil, že za těchto podmínek se volby nezúčastní a odešel. Po jeho odchodu zvoleni za zástupce učitelstva v místní školní radě František K. a Vavřín Z.